

УДК 316:37:005.44(043.2)

Аксютенко Х.А

Національний авіаційний університет, Київ

РОЛЬ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ ХХІ СТОЛІТТЯ ЯК ВИЯВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Характерною рисою суспільства ХХІ століття є його прогностичність, яка виявляється у глобалізаційних процесах всіх сфер суспільного життя. В системі освіти як одного з найважливіших інститутів соціалізації індивіда простежуються зміни, які були спричинені глобалізацією.

Головна роль освіти сучасних суспільств полягає не тільки у набутті певних знань, а й у підготовці активно діючих індивідів до пристосування, змін або корегування суспільних процесів. Освітня система набуває трансформацій при зростанні відповідних культурних цінностей: цінності вчителя, цінності знань та ін. Е. Тoffler у роботі «Шок майбутнього» дуже детально описав різницю старих, традиційних засад освіти, в порівнянні із сучасними: традиційна система освіти не орієнтована на побудову нового суспільства, а лише в деякому плані є підтримкою старих цінностей культурної спадщини. І це є шоковим станом суспільства, адже, система освіти сучасного покоління повинна бути пристосована до засвоєння тих цінностей і знань, в яких рушійною силою є інформація. Роль викладача-вчителя змінюється від стереотипного «мудреця» до модератора, який є певним наставником для учня у власних пізнаннях.

Освіта у ХХІ столітті змінює й стереотипи самого учня. Якщо за традиційної форми освітньої системи учень є пасивним слухачем, то сьогодні він активно приймає участь у засвоєнні знань не тільки на міжособистісному рівні. Власне активне пізнання є фундаментом діяльності учня в освітньому процесі. Зміни відбулися і у освітніх програмах. Ті знання і та інформація, яка є доступною для засвоєння переходить від стандартизованих посібників до різномірних джерел інформації, які заключається не тільки в певних методичках.

Ще одним важливим аспектом сучасної освіти є те, що набирає питому вагу індивідуалізація та персоналізація процесу самого навчання. Сценарієм цієї індивідуалізації є різноманітні типи вираження персональних мультиінформаційних вмінь: учні, завдяки їй сприйнятті інформаційних знань можуть будувати власну соціальну реальність, що дає набагато більше шансів підготувати соціалізовано активізованих індивідів у суспільстві.

Отже, є такі принципи освіти ХХІ століття: індивідуально-орієнтований напрям (індивідуалізація освітнього процесу), контекстне вивчення та ціннісні стандарти (де отримана інформація залежить від ціннісних орієнтацій певної культури, відповідно й певного суспільства). Завдяки цим факторам покоління учнів швидше та активніше пристосовується до нестабільних умов суспільства, а особливо глобалізаційних процесів.

Науковий керівник: Хомерікі О.А., д-р соц. н., професор